

Prečišćeni tekst Zakona o komunalnim djelatnostima obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 055/16 od 17.08.2016),
2. Ispravka Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 074/16 od 01.12.2016),
3. Zakon o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 066/19 od 06.12.2019), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 055/16 od 17.08.2016, 074/16 od 01.12.2016, 002/18 od 10.01.2018, 066/19 od 06.12.2019)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom određuju se komunalne djelatnosti, uređuju uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti i druga pitanja od značaja za komunalne djelatnosti.

Javni interes

Član 2

Komunalne djelatnosti, u smislu ovog zakona, su pružanje komunalnih usluga koje su nezamjenljiv uslov života i rada građana, privrednih i drugih subjekata na teritoriji jedinice lokalne samouprave i održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava za obavljanje tih djelatnosti.

Vrste komunalnih djelatnosti

Član 3

(1) Komunalne djelatnosti iz člana 2 ovog zakona, su:

- 1) javno vodosnabdijevanje;
- 2) upravljanje komunalnim otpadnim vodama;
- 3) upravljanje atmosferskim vodama;
- 4) upravljanje komunalnim otpadom;
- 5) uređenje i održavanje javnih površina;
- 6) upravljanje javnom rasvjetom;
- 7) javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima;
- 8) održavanje opštinskih puteva (lokalni putevi, gradske ulice i ulice u naseljima) i biciklističkih staza;
- 9) održavanje korita vodotoka od lokalnog značaja;
- 10) održavanje javnih groblja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje;
- 11) održavanje pijaca;
- 12) održavanje javnih prostora za parkiranje;
- 13) održavanje javnih toaleta;
- 14) zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u skladu sa zakonom.

(2) Komunalna djelatnost iz stava 1 tač. 1, 2, 4, 7, 10 i 11 ovog člana kojom se komunalna usluga pruža pojedinačno korisniku, a koja se može individualno izmjeriti ili na drugi način utvrditi i naplatiti, u smislu ovog zakona, je komunalna djelatnost individualne komunalne potrošnje.

(3) Komunalna djelatnost iz stava 1 tač. 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13 i 14 ovog člana, kojom se komunalna usluga pruža korisnicima na javnim i drugim površinama i javnim komunalnim objektima, a koju nije moguće izmjeriti ili na drugi način individualno utvrditi i naplatiti je komunalna djelatnost zajedničke komunalne potrošnje.

- (4) Ako se za komunalnu djelatnost iz stava 1 tačka 12 ovog člana vrši naplata usluge, ista se smatra komunalnom djelatnošću individualne komunalne potrošnje.
- (5) Jedinica lokalne samouprave, može odrediti i druge komunalne djelatnosti od lokalnog značaja i propisati uslove i način njihovog obavljanja (snabdijevanje toplotom, snabdijevanje gasom, dimnjačarske usluge, seoski vodovodi i sl).
- (6) Komunalne djelatnosti iz st. 1 i 5 ovog člana su od javnog interesa.
- (7) Komunalne djelatnosti iz stava 1 tač. 1, 2, 4 i 7 i stava 4 ovog člana su djelatnosti od opšteg ekonomskog interesa.
- (8) Komunalne djelatnosti iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana su regulisane komunalne djelatnosti.

Javno vodosnabdijevanje, upravljanje komunalnim otpadnim i atmosferskim vodama

Član 4

- (1) Javno vodosnabdijevanje je zahvatanje, tretman, zaštita izvorišta voda i isporuka vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača, uključujući i mjerni instrument.
- (2) Upravljanje komunalnim otpadnim vodama je:
- prihvatanje i odvođenje otpadnih voda iz domaćinstava i voda sličnog sastava javnom kanalizacijom, njihovo prečišćavanje i ispuštanje u recipijent;
 - prihvatanje i odvođenje predtretiranih otpadnih voda nastalih tokom proizvodnog procesa koje se ispuštaju u mrežu javne kanalizacije za otpadne vode;
 - crpljenje, odvoz i zbrinjavanje otpadnih voda iz septičkih jama;
 - tretman i zbrinjavanje kanizacionog mulja.
- (3) Upravljanje atmosferskim vodama je:
- prihvatanje, odvođenje i ispuštanje atmosferskih otpadnih voda sa javnih i drugih uređenih površina koje su povezane na javnu atmosfersku kanalizaciju, i
 - održavanje izgrađenih objekata i prirodnih vodotoka za prihvatanje i odvođenje bujičnih voda.

Upravljanje komunalnim otpadom

Član 5

Upravljanje komunalnim otpadom je sakupljanje, transport, priprema za ponovnu upotrebu, prerada i odlaganje ili drugi postupci zbrinjavanja komunalnog otpada, odnosno otpada nastalog u domaćinstvima i drugog otpada koji je po svojim svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima i tretman procjednih voda sa deponija komunalnog otpada, kao i upravljanje i održavanje infrastrukturnih objekata, opreme i sredstava i održavanje deponija nakon zatvaranja.

Uređenje javnih površina i upravljanje javnom rasvjetom

Član 6

- (1) Uređenje i održavanje javnih površina je:
- sadenje i održavanje drveća i drugog rastinja, održavanje, opremanje, čišćenje i zaštita parkova, javnih zelenih površina i zaštitnog zelenila;
 - uređenje, održavanje, čišćenje i zaštita rekreacionih površina, dječijih igrališta, plaža, obala rijeka, jezera, otvorenih odvodnih kanala i sl.;
 - uređenje, održavanje, čišćenje i zaštita pješačkih staza, trotoara, trgova i drugih pješačkih zona i pratećeg mobilijara (uključujući fontane, javne česme i slično);
 - održavanje autobuskih stajališta koja se koriste za potrebe gradskog linijskog saobraćaja, i
 - uklanjanje leševa životinja.
- (2) Upravljanje javnom rasvjetom je obezbjeđivanje rasvjete na javnim površinama, opštinskim putevima i obilaznicama i održavanje objekata, instalacija i uređaja javne rasvjete.

Javni prevoz putnika i održavanje opštinskih puteva i biciklističkih staza

Član 7

- (1) Javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima je prevoz putnika u gradskom linijskom saobraćaju koji se vrši na linijama na području grada ili naseljenog mjesta, odnosno prigradskom linijskom saobraćaju koji se vrši između dva ili više naseljenih mjesta na teritoriji jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom.
- (2) Održavanje opštinskih puteva i biciklističkih staza je:
- 1) popravka, čišćenje i pranje gradskih ulica i ulica u naseljima i putnih objekata, uključujući i priključke do urbanističke parcele;
 - 2) popravka i čišćenje kolovoza lokalnog puta u granicama putnog pojasa i mostova i drugih putnih objekata;
 - 3) održavanje, čišćenje i zaštita pripadajućeg putnog pojasa i sistema za odvodnjavanje;
 - 4) uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila, leševa životinja i drugih stvari sa lokalnih puteva, odnosno gradskih ulica;
 - 5) čišćenje snijega i leda sa kolovoza i kolovoza autobuskih stajališta i posipanje kolovoza u krivinama i većim nagibima puta;
 - 6) održavanje i čišćenje biciklističkih staza;
 - 7) postavljanje, obnavljanje, čišćenje i modernizacija horizontalne, vertikalne, svjetlosne i zvučne saobraćajne signalizacije, i
 - 8) drugi radovi na održavanju puta i objekata na njima.

Održavanje korita vodotoka od lokalnog značaja

Član 8

Održavanje korita vodotoka od lokalnog značaja je uređenje i održavanje čistoće i zaštita korita vodotoka radi obezbjeđivanja nesmetanog protoka vode.

Održavanje javnih groblja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje

Član 9

Održavanje javnih groblja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje je:

- održavanje groblja i objekata koji se nalaze u okviru groblja (mrtvačnica, kapela i krematorijum);
- održavanje reda i čistoće na groblju;
- davanje grobnih mjesta u zakup;
- sahranjivanje ili kremiranje;
- prenos i prevoz posmrtnih ostataka umrlih, čuvanje posmrtnih ostataka, upotreba kapele, korišćenje rashladne komore i sl.

Održavanje pijaca, javnih prostora za parkiranje i javnih toaleta

Član 10

- (1) Održavanje pijaca je upravljanje i održavanje uređenog otvorenog ili zatvorenog prostora i objekata koji se koriste za prodaju svježih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, stoke, proizvoda domaće radinosti i zanatskih proizvoda, druge robe široke potrošnje, kao i pružanje pratećih usluga, u skladu sa zakonom.
- (2) Održavanje javnih prostora za parkiranje je upravljanje, održavanje i čišćenje uređenog prostora na javnim površinama, ili u objektima izgrađenim za parkiranje motornih vozila.
- (3) Održavanje javnih toaleta je obezbjeđenje funkcionalne ispravnosti i održavanje sanitarno-higijenskih uslova u tim objektima.

Zbrinjavanje napuštenih ili izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje

Član 11

Zbrinjavanje napuštenih ili izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u smislu ovog zakona je:

- sakupljanje i prevoženje izgubljenih i napuštenih životinja do objekta u koji se smještaju na dalju brigu i moguće udomljavanje, i
- upravljanje i održavanje objekta izgrađenog za boravak napuštenih ili izgubljenih kućnih ljubimaca.

Načela u obavljanju komunalnih djelatnosti

Član 12

Jedinica lokalne samouprave i vršioци komunalnih djelatnosti dužni su da obezbijede:

- 1) trajno, kontinuirano i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu sa tehničkim propisima;
- 2) dostupnost komunalnih usluga i proizvoda pod jednakim uslovima;
- 3) održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava u funkcionalnom stanju;
- 4) obavljanje komunalne djelatnosti na načelima održivog razvoja;
- 5) javnost rada; i
- 6) zaštitu potrošača, odnosno korisnika komunalnih proizvoda i usluga.

Značenje izraza

Član 13

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) ekonomska regulacija komunalnih djelatnosti je skup postupaka kojima se utiče na određivanje cijene komunalnih usluga i komunalnog proizvoda (u daljem tekstu: regulacija);
- 2) građevinsko zemljište je zemljište određeno prostorno-planskim dokumentom za građenje objekata;
- 3) javna površina je lokalno dobro u opštoj upotrebi utvrđeno planskim dokumentom i dostupno svima pod jednakim uslovima, koje se koristi bez posebnih dozvola ili odobrenja nadležnih organa;
- 4) komunalna infrastruktura su lokalna dobra u opštoj upotrebi i dobra od opšteg interesa, odnosno objekti, uređaji i instalacije, koji se koriste, odnosno koji su neophodni za obavljanje komunalne djelatnosti;
- 5) komunalna oprema i sredstva su pokretna oprema i sredstva koje koristi vršilac komunalne djelatnosti radi obavljanja povjerenih poslova odnosno poslova na osnovu dobijene koncesije;
- 6) komunalni proizvod je voda za piće koja ispunjava uslove o ispravnosti utvrđene zakonom;
- 7) komunalna usluga je isporuka vode za piće, prihvatanje komunalnih otpadnih voda u mrežu javne kanalizacije, crpljenje septičkih jama, prevoz, priprema za preradu, prerada i odlaganje ili drugi postupci zbrinjavanja komunalnog otpada, uređenje i održavanje javnih površina, osvjetljavanje javnih površina i opštinskih puteva, javni prevoz putnika, održavanje opštinskih puteva i biciklističkih staza, održavanje mostova i korita vodotoka od lokalnog značaja, održavanje javnih grobalja, kapela i krematorijuma i sahranjivanje umrlih, održavanje pijaca, održavanje javnih prostora za parkiranje, održavanje javnih toaleta, zbrinjavanje napuštenih ili izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje i druga usluga koju odredi jedinica lokalne samouprave;
- 8) korisnik komunalne usluge je fizičko i pravno lice, koje ima prebivalište ili boravi na području jedinice lokalne samouprave, odnosno vlasnik nepokretnosti (stambenog, poslovnog i/ili proizvodnog prostora), koje koristi komunalne usluge (u daljem tekstu: korisnik);
- 9) monitoring je sistematsko i redovno praćenje stanja i procjenjivanje podataka koji se odnose na pojedine komunalne djelatnosti i promjenu kvaliteta i kvantiteta pružene komunalne usluge i isporučenog komunalnog proizvoda;
- 10) obavljanje komunalne djelatnosti je pružanje komunalne usluge, održavanje funkcionalne spremnosti komunalne infrastrukture, objekata, instalacija, opreme, sredstava i uređaja, na način kojim se obezbjeđuje kontinuitet i održivost pružanja komunalne usluge, zaštita životne sredine i zdravlja ljudi i efikasno korišćenje energije;
- 11) planski dokument je dokument kojim se određuje organizacija, korišćenje i namjena prostora, kao i mjere i smjernice za uređenje, zaštitu i unapređenje prostora (prostorni plan Crne Gore, detaljni prostorni plan, državna studija lokacije, prostorno-urbanistički plan lokalne samouprave, detaljni urbanistički plan, urbanistički projekat i lokalna studija lokacije, kao i druga planska dokumenta);
- 12) priključak na komunalnu infrastrukturu je mjesto, ili više mjesta, na granici urbanističke parcele kojim se obezbjeđuje priključenje urbanističke parcele, odnosno objekta na komunalnu infrastrukturu;
- 13) recipijent je prirodni i vještački vodotok, jezero, akumulacija, more i zemljište u koje se ispuštaju otpadne i atmosferske vode;
- 14) Regulatorna agencija za energetiku je organizacija osnovana u skladu sa zakonom kojim se određuju energetske djelatnosti i uređuju uslovi i način njihovog obavljanja (u daljem tekstu: Agencija);

- 15) seoski vodovod je sistem za snabdijevanje vodom za piće seoskog naselja ili njegovog dijela koje ima manje od 200 stanovnika ili čija prosječna godišnja potreba za vodom nije veća od 100 m³ na dan (1,16 l/s);
- 16) vršilac komunalne djelatnosti je privredno društvo ili preduzetnik koji pruža komunalne usluge;
- 17) vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti su vršioci komunalnih djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona;
- 18) zahvatanje i tretman vode na vodoizvoru je zahvatanje podzemne i površinske vode za piće i druge potrebe, uz korišćenje opreme i uređaja za crpljenje i tretman vode, mjerenje količina vode prije potiskivanja i potiskivanje vode u vodovodnu distributivnu mrežu jedinice lokalne samouprave;
- 19) zone sanitarne zaštite vodoizvorišta su područja oko izvorišta površinske i podzemne vode koje se koristi za javno vodosnabdijevanje u kojima su zabranjene ili ograničene određene aktivnosti u cilju zaštite od namjernog ili slučajnog zagađivanja i drugih uticaja koji mogu nepovoljno djelovati na izdašnost izvorišta i na bezbjednost vode za piće, a koje se utvrđuju u skladu sa Zakonom o vodama.

II. OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Uređivanje i obezbjeđivanje obavljanja komunalnih djelatnosti

Član 14

- (1) Obavljanje komunalnih djelatnosti na svojoj teritoriji obezbjeđuje i bliže uređuje jedinica lokalne samouprave, a u slučajevima predviđenim ovim zakonom i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) u skladu sa zakonom.
- (2) Jedinica lokalne samouprave i Vlada u skladu sa zakonom obezbjeđuju:
 - materijalne i tehničke uslove za obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti;
 - finansijske uslove i uslove iz alineje 1 ovog stava za obavljanje djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje;
 - izgradnju i investiciono održavanje komunalne infrastrukture.

Način i uslovi organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti

Član 15

- (1) Jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12 i 14 ovog zakona i uslove za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda, u skladu sa propisom i tehničkim uslovima iz čl. 43 i 44 ovog zakona, a naročito:
 - uslove za obavljanje djelatnosti kojima se obezbjeđuje određeni obim, vrsta i kvalitet usluga, ako ti uslovi nijesu određeni posebnim propisom;
 - način obezbjeđivanja kontinuiteta u vršenju komunalnih djelatnosti;
 - red prvimjenstva i način pružanja komunalnih usluga kada, usljed više sile, dođe do smanjenog obima u vršenju komunalnih djelatnosti;
 - prava i obaveze vršioca komunalne djelatnosti i korisnika.
- (2) Pravna i fizička lica dužna su da postupaju u skladu sa propisima iz stava 1 ovog člana.
- (3) Jedinice lokalne samouprave dužne su da način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog zakona usklade sa planovima upravljanja vodama utvrđenim zakonom kojim su uređene vode i planovima upravljanja otpadom utvrđenim zakonom kojim je uređeno upravljanje otpadom.

Svojina komunalne infrastrukture

Član 16

- (1) Komunalna infrastruktura koja je neophodna za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 4 stav 1, stav 2 al. 1, 2 i 4 i stav 3, člana 5, člana 6 stav 1 al. 1, 2, i 3 i stav 2, člana 7 stav 2 tač. 1, 2, 3, 6 i 7, člana 9 alineja 1 i člana 10 stav 2 ovog zakona su lokalna dobra u državnoj svojini kojima raspolaže jedinica lokalne samouprave i ne smiju se opteretiti založnim pravom, ne mogu biti predmet izvršenja, ni predmet stečajne mase u stečajnom postupku.
- (2) Jedinica lokalne samouprave dužna je da vodi i, uz dokaz o svojini, učini dostupnom zainteresovanim subjektima evidenciju o položaju i izvedenom stanju komunalne infrastrukture iz stava 1 ovog člana.
- (3) Komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva koja su neophodna za obavljanje komunalnih djelatnosti vršilac

komunalne djelatnosti koristi u skladu sa ovim zakonom, ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti ili ugovorom o koncesiji.

Zabrane

Član 17

Zabranjeno je:

- 1) postavljanje, premještanje i uklanjanje komunalnih objekata i uređaja bez odobrenja izdatog od nadležnog organa uprave;
- 2) koristiti komunalne objekte, suprotno njihovoj namjeni;
- 3) uništavati i oštećivati i neovlašćeno koristiti komunalne objekte, infrastrukturu, opremu i sredstva;
- 4) koristiti komunalne objekte za isticanje oglasa, reklama i drugog propagandnog materijala;
- 5) na seoskim vodovodima izvoditi radove dogradnje i rekonstrukcije bez prethodno pribavljene vodne saglasnosti, u skladu sa zakonom;
- 6) neovlašćenim licima da vrše otvaranje i zatvaranje armatura, instalacija, hidranata i ostalih uređaja na vodovodnoj mreži za javno vodosnabdijevanje, rezervoarima i kaptažama, osim u slučajevima kada je to neophodno u cilju sprječavanja štete većih razmjera (pucanje cijevi, požar i sl.);
- 7) komunalnu uslugu, odnosno komunalni proizvod koristiti nenamjenski;
- 8) preduzimanje radova ili aktivnosti u blizini sistema za javno vodosnabdijevanje, kojima se onemogućava korišćenje i oštećuje taj sistem;
- 9) u zonama sanitarne zaštite vodoizvorišta: pranje rublja, kupanje, pojenje stoke, pranje vozila i obavljanje drugih aktivnosti, koje mogu uticati na oštećenje instalacija i uređaja i ispravnost vode za piće;
- 10) oštećivanje i skidanje mjernih instrumenata za utrošak vode i plombe na njemu;
- 11) otvaranje ventila na priključku ili ispred mjernog instrumenta za utrošak vode zatvorenog od strane vršioca komunalne djelatnosti;
- 12) neovlašćeno uzimanje vode iz uličnih protivpožarnih hidranata;
- 13) uzimanje vode sa javnih česmi u druge svrhe, izuzev za piće;
- 14) u atmosfersku kanalizaciju ispuštati i ubacivati materije, supstance i predmete kojima se može oštetiti atmosferska kanalizacija, odnosno ugroziti njeno pravilno funkcionisanje i kojima se može štetno djelovati na zdravlje ljudi (fekalije, kisjeline, alkalije, razne soli, naftne derivate, masti i druge materije koje mogu razoriti materijal od kojih je izgrađena atmosferska kanalizacija ili zagađiti recipijente u koje se ispušta atmosferska voda: prouzrokovaoce zaraznih i parazitskih bolesti ili materijale zagađene takvim klicama, kao i radioaktivne otpadne materije; materijale koji razvijaju toksične i eksplozivne plinove i vrše druge štetne uticaje na same kanale ili okolinu, kao i razne vrste otpada, pepeo, kosti, gips, cement, pijesak i dr.);
- 15) podizanje i uklanjanje poklopaca, šahtova i rešetki sa slivnika komunalne infrastrukture;
- 16) odlaganje komunalnog i drugog otpada van mjesta predviđenog za tu namjenu, na obalama i u koritima vodotoka, stajaćih voda, na putevima i pored puteva;
- 17) držati radi prodaje ili prodavati proizvode van prostora određenog za tu namjenu;
- 18) narušavanje komunalnog reda bukom.

Zaštita javnih površina

Član 18

Radi zaštite javnih površina, zabranjeno je:

- 1) na zelenim površinama kretanje van određenih staza i puteva;
- 2) obaranje i uklanjanje drveća, kidanje grana, vrhova drveća i šiblja, bez odobrenja nadležnog organa;
- 3) oštećivanje drveća, šiblja i živica, skidanjem kore s drveća, zakivanjem eksera i klinova u stabla, bušenjem ili oštećivanjem na drugi način;
- 4) lijepljenje i pričvršćivanje plakata po fasadama zgrada, stablima, stavljanje oglasnih i reklamnih objekata i panoa, bez odobrenja nadležnog organa;
- 5) klizanje, smučanje, sankanje, igranje fudbala i slično na mjestima koja nijesu za to određena;
- 6) uništavanje, uklanjanje i neadekvatno korišćenje klupa, stolova, stolica, korpi za otpatke, dječijih rekvizita i ostalog mobilijara;

- 7) parkiranje vozila na zelenim i drugim javnim površinama, koje nijesu za to namijenjene, ukoliko to posebnim propisom nije dozvoljeno;
- 8) loženje vatre ili paljenje granja i lišća;
- 9) skidanje, uništavanje ili oštećenje putokaza, znakova, natpisa i sl.;
- 10) oštećivanje, uništavanje ili prljanje opreme na javnim zelenim površinama (ograda, ogradnih stubišta, živica, klupa, stolova, skloništa, sprava za igru djece, gnijezdišta i kućica za ptice, sanitarnih uređaja, javne rasvjete, spomenika, izloženih skulptura i sl.);
- 11) kidanje cvijeća i lišća, vađenje cvijeća i čupanje ili uništavanje trave i drugog bilja - sadnica;
- 12) kopanje i odnošenje zemlje, humusa, kamena ili pijeska;
- 13) istovar građevinskog i drugog materijala bez odobrenja;
- 14) kampovanje bez odobrenja;
- 15) penjanje na drveće, spomenike, izložbene skulpture na javnim površinama;
- 16) oštećivanje postojeće vegetacije za vrijeme gradnje ili njeno zatrpavanje, navoženjem zemlje i ostalog materijala;
- 17) pranje vozila ili ispuštanje kiseline, motornog ulja i sl.;
- 18) skidanje zaštitnog materijala kojim se omotava drveće ili cvijeće ili koji se postavlja po travi u cilju njene zaštite;
- 19) upotreba površina za dječju igru ili korišćenje sprava za igru djece protivno njihovoj namjeni;
- 20) napasanje krupne ili sitne stoke na javnim zelenim površinama;
- 21) puštanje pasa i pernate živine na javnu zelenu površinu;
- 22) bacanje papira i drugih otpadaka (flaša, druge ambalaže, žvakaćih guma, opušaka od cigareta i slično);
- 23) držanje i uzgajanje sitne i krupne stoke i peradi na područjima suprotno odlukama lokalne samouprave;
- 24) sa gradilišta izlaziti vozilom na opštinski put ili javnu površinu bez prethodnog pranja točkova;
- 25) prekopavati javnu površinu radi postavljanja instalacija i za druge potrebe, bez saglasnosti nadležnog organa.

Odluka o komunalnom redu

Član 19

- (1) Radi korišćenja, čuvanja i održavanja javnih površina, komunalne infrastrukture, opreme i sredstava za obavljanje komunalne djelatnosti i zadovoljenja javnog interesa u komunalnoj oblasti, jedinica lokalne samouprave propisuje opšte uslove održavanja komunalnog reda i mjere za njihovo sprovođenje, a naročito:
 - 1) uređenje naselja,
 - 2) održavanje čistoće, zaštitu i čuvanje javnih površina,
 - 3) uklanjanje snijega i leda,
 - 4) upravljanje javnom rasvjetom,
 - 5) održavanje mostova i otvorenih plaža, obala rijeka, jezera, otvorenih odvodnih kanala i sl.,
 - 6) održavanje javnih toaleta, i
 - 7) sprječavanje narušavanja komunalnog reda bukom.
- (2) Narušavanje komunalnog reda bukom je stvaranje buke upotrebom mehaničkih uređaja i uređaja i opreme za hlađenje/grijanje odnosno ventilaciju iz ugostiteljskih objekata i objekata stambene i stambeno-poslovne namjene, iznad 55 dB (A) Laeq, izmjerene kalibrisanim uređajem za mjerenje buke na udaljenosti 2m od objekta ili aktivnosti od koje potiče buka, pri čemu se izmjerena vrijednost koriguje za +/- 3 dB (A) zbog odbijanja zvuka.
- (3) Pravna i fizička lica dužna su da postupaju u skladu sa odlukom o komunalnom redu.

Obavljanje djelatnosti

Član 20

- (1) Komunalne djelatnosti mogu obavljati, u skladu sa ovim zakonom:
 - privredno društvo, sa svojstvom pravnog lica, koje osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom;
 - privredno društvo, sa svojstvom pravnog lica, u privatnoj svojini ili preduzetnik;

- privredno društvo sa svojstvom pravnog lica u većinskom vlasništvu države koje osniva Vlada;
 - privredno društvo sa svojstvom pravnog lica koje zajedno osnivaju Vlada i jedinica/e lokalne samouprave u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Privredno društvo iz stava 1 alineja 1 ovog člana može na osnovu propisa jedinice lokalne samouprave obavljati i dopunske poslove koji se odnose na komunalne djelatnosti utvrđene ovim zakonom, uz prethodno urađenu analizu tržišta kojom se dokazuje da tržište ne može da pruži te poslove.
 - (3) Privredno društvo iz stava 1 alineja 1 ovog člana osniva se u većinskom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.
 - (4) Obavljanje komunalne djelatnosti iz člana 9 al. 1 i 2 ovog zakona u dijelu održavanja groblja i sahranjivanja, može se povjeriti mjesnoj zajednici bez javnog oglašavanja odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave.
 - (5) Vršilac komunalne djelatnosti iz stava 1 ovog člana koji obavlja dvije ili više komunalnih djelatnosti dužan je da za svaku komunalnu djelatnost vodi posebno knjigovodstvo.
 - (6) U slučaju iz stava 2 ovog člana, vršilac komunalne djelatnosti dužan je da za dopunsku djelatnost vodi posebno knjigovodstvo.

Povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti

Član 21

- (1) Jedinica lokalne samouprave obavljanje komunalnih djelatnosti od opšteg ekonomskog interesa povjerava privrednim društvima iz člana 20 stav 1 ovog zakona ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koji se zaključuje nakon sprovedenog postupka po javnom oglasu u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi, način i postupak javnih nabavki.
- (2) Poslovi investicionog održavanja komunalne infrastrukture ne mogu se povjeriti ugovorom iz stava 1 ovog člana.
- (3) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave priprema i sprovodi postupak po javnom oglasu iz stava 1 ovog člana.
- (4) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dužan je da objavi javni oglas iz stava 1 ovog člana najmanje šest mjeseci prije isteka ugovora iz stava 1 ovog člana.
- (5) Prije pokretanja postupka javnog oglašavanja, nadležni organ lokalne uprave priprema:
 - analizu postojećeg tehničkog, finansijskog i organizacionog stanja u komunalnoj djelatnosti za period koji ne može biti kraći od tri godine;
 - pregled očekivanih rezultata povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti i projekciju potrebnih resursa za ostvarivanje tih rezultata;
 - prikaz načina organizovanja i postupaka koji se u povjeravanju komunalnih djelatnosti sprovede u najmanje tri države članice Evropske unije.
- (6) Jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalne djelatnosti koja nije od opšteg ekonomskog interesa povjeriti vršiocu komunalne djelatnosti iz člana 20 stav 1 alineja 1 ovog zakona ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti bez sprovođenja postupka po javnom oglasu, uz prethodno urađenu analizu tržišta kojom se dokazuje da tržište ne može da pruži obavljanje te komunalne djelatnosti u utvrđenom obimu i kvalitetu i po prihvatljivoj cijeni.
- (7) U slučaju da analiza tržišta iz stava 6 ovog člana ukaže na postojanje raspoloživog tržišta za obavljanje komunalne djelatnosti, primjenjuju se odredbe st. od 1 do 5 ovog člana.
- (8) Ugovor iz st. 1 i 6 ovog člana zaključuje se na period koji ne može biti kraći od tri ni duži od deset godina.
- (9) Ugovor iz st. 1 i 6 ovog člana sadrži: predmet ugovora; vrijeme na koje se ugovor zaključuje; potreban kadar i opremu za vršenje komunalnih djelatnosti; komunalnu infrastrukturu koja se daje na korišćenje za obavljanje komunalne djelatnosti i uslove i način njenog korišćenja; cijene za pružanje komunalnih usluga, u skladu sa članom 54 ovog zakona; prava i obaveze ugovornih strana; način dostizanja propisanog kvaliteta i efikasnosti u obavljanju komunalnih djelatnosti; način pripreme i dostavljanja godišnjeg programa i izvještaja o obavljanju komunalne djelatnosti; način vršenja kontrole nad sprovođenjem ugovora; razloge za raskid ugovora prije isteka roka na koji je zaključen sa obavezama vršilaca komunalnih djelatnosti u slučaju raskida i druge elemente od značaja za povjeravanje poslova.

Uslovi za obavljanje komunalnih djelatnosti

Član 22

- (1) Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti licima iz člana 20 stav 1 ovog zakona koja su registrovana u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje komunalnih djelatnosti i koja ispunjavaju uslove u pogledu kadra i tehničke opremljenosti za obavljanje komunalne djelatnosti, na način kojim se zadovoljavaju kvalitet komunalnih usluga i tehnički uslovi za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva u skladu sa čl. 43 i 44 ovog zakona.
- (2) Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana, osim za regulisane komunalne djelatnosti i komunalne djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 10, 11 i 13 ovog zakona, propisuje i utvrđuje rješenjem organ državne uprave nadležan za komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa zakonom.
- (3) Uslove iz stava 1 ovog člana za regulisane komunalne djelatnosti propisuje Agencija.
- (4) Privrednim društvima i preduzetnicima koji ispunjavaju uslove iz st. 1 i 3 ovog člana, za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti Agencija izdaje licencu.

Registar vršilaca komunalnih djelatnosti i izdatih rješenja o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalnih djelatnosti

Član 23

- (1) Ministarstvo vodi registar vršilaca komunalnih djelatnosti i izdatih rješenja o ispunjenosti uslova za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 22 stav 2 i člana 49 stav 1 tačka 1 ovog zakona (u daljem tekstu: "registar").
- (2) U cilju uspostavljanja i vođenja registra:
 - jedinice lokalne samouprave dužne su da Ministarstvo obavijeste o zaključenim ugovorima o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti;
 - Agencija je dužna da Ministarstvu dostavlja rješenja o izdatim odnosno oduzetim licencama iz člana 49 stav 1 tačka 1 ovog zakona.
- (3) Bliži uslovi i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom Ministarstva.

Obavljanje komunalne djelatnosti na osnovu koncesije

Član 24

- (1) Izgradnja, održavanje i korišćenje ili rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje komunalne infrastrukture, radi obavljanja komunalnih djelatnosti može se, na osnovu ugovora o koncesiji, u skladu sa zakonom, dati privrednom društvu iz člana 20 stav 1 alineja 2 ovog zakona, koje je registrovano u CRPS za obavljanje komunalnih djelatnosti i koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.
- (2) Koncesija iz stava 1 ovog člana može se dati za određeno područje za koje se vrši izgradnja, održavanje i korišćenje ili rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje komunalne infrastrukture.
- (3) Komunalna infrastruktura iz stava 1 ovog člana nakon isteka perioda na koji je zaključen ugovor o koncesiji i u slučaju raskida ugovora, postaje lokalno dobro u opštoj upotrebi, odnosno od opšteg interesa sa kojim raspolaže jedinica lokalne samouprave.

Kontinuitet funkcionalne spremnosti komunalne infrastrukture

Član 25

Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da, nakon isteka perioda na koji je zaključen ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, ili u slučaju raskida ugovora, komunalnu infrastrukturu preda jedinici lokalne samouprave u stanju funkcionalne spremnosti.

Program i izvještaj o obavljanju komunalne djelatnosti

Član 26

- (1) Komunalne djelatnosti obavljaju se na osnovu godišnjih programa obavljanja komunalnih djelatnosti, koje na predlog vršilaca komunalnih djelatnosti donosi skupština jedinice lokalne samouprave do kraja tekuće, za narednu godinu.
- (2) Programi iz stava 1 ovog člana naročito sadrže: vrstu, obim i dinamiku obavljanja poslova komunalne djelatnosti, aktivnosti na tekućem održavanju komunalne infrastrukture, opreme i sredstava, finansijska sredstva potrebna za realizaciju programa i način obezbjeđivanja sredstava.
- (3) Godišnji izvještaj o realizaciji programa iz stava 1 ovog člana sa bilansom stanja i uspjeha, vršilac komunalne

djelatnosti dužan je da dostavi nadležnom organu jedinice lokalne samouprave najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.

- (4) Skupština jedinice lokalne samouprave godišnji izvještaj iz stava 3 ovog člana usvaja najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu.
- (5) Bliži sadržaj programa iz stava 2 ovog člana i godišnjeg izvještaja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti

Član 27

- (1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu da obezbijede zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti, pod uslovima koje sporazumno utvrde nadležni organi jedinica lokalne samouprave.
- (2) Jedinica lokalne samouprave koja nije u mogućnosti da samostalno obezbijedi obavljanje komunalne djelatnosti, odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave obavljanje te djelatnosti može povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave.
- (3) Ako se komunalna infrastruktura nalazi na području dvije i više jedinica lokalne samouprave i čini jedinstvenu i nedjeljivu funkcionalnu cjelinu ili ako se komunalna infrastruktura nalazi na području jedne jedinice lokalne samouprave, a služi za potrebe dvije ili više jedinica lokalne samouprave, jedinice lokalne samouprave dužne su da obezbijede zajedničko obavljanje komunalne djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.
- (4) U slučaju iz st. 1, 2 i 3 ovog člana vršilac komunalne djelatnosti priprema program i izvještaj o obavljanju komunalnih djelatnosti u skladu sa članom 26 ovog zakona, posebno za svaku jedinicu lokalne samouprave.
- (5) Ako je izgradnja infrastrukture iz stava 3 ovog člana finansirana iz sredstava države i jedinica lokalne samouprave, zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti može se obezbijediti preko privrednog društva koje zajedno osnivaju Vlada i jedinice lokalne samouprave.

Obavljanje komunalne djelatnosti koju obezbjeđuje Vlada

Član 28

- (1) Ako jedinice lokalne samouprave nijesu u mogućnosti da izgrade i/ili održavaju komunalnu infrastrukturu, koja čini jedinstvenu i nedjeljivu funkcionalnu cjelinu, a koja se nalazi na području dvije i više jedinica lokalne samouprave odnosno komunalnu infrastrukturu koja služi za potrebe dvije ili više jedinica lokalne samouprave, njenu izgradnju i/ili održavanje obezbjeđuje Vlada u skladu s ovim zakonom.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Vlada može:
 - predati izgrađenu komunalnu infrastrukturu jedinicama lokalne samouprave, radi obezbjeđenja obavljanja komunalne djelatnosti, ili
 - obezbijediti obavljanje komunalne djelatnosti, u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Uslovi i način obavljanja komunalne djelatnosti iz stava 2 alineja 1 ovog člana utvrđuju se ugovorom.
- (4) Ako jedinice lokalne samouprave ne obezbijede zajedničko obavljanje komunalne djelatnosti u skladu sa članom 27 stav 3 ovog zakona Vlada će obezbijediti obavljanje te djelatnosti.
- (5) Obezbjeđivanje obavljanja komunalne djelatnosti u smislu stava 2 alineja 2 i stava 4 ovog člana vrši se preko privrednog društva iz člana 20 stav 1 al. 3 i 4 ovog zakona.

Ostvarivanje javnog interesa

Član 29

- (1) Ostvarivanje javnog interesa obezbjeđuje se vršenjem komunalnih djelatnosti na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, odlukama jedinice lokalne samouprave, odnosno Vlade i ugovorom.
- (2) Javni interes iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se preko privrednih društava iz člana 20 stav 1 al. 1, 3 i 4 ovog zakona i:
 - 1) davanjem saglasnosti na statut privrednog društva;
 - 2) davanjem saglasnosti na statusne promjene;
 - 3) davanjem saglasnosti na cjenovnik za pružanje komunalnih usluga, odnosno isporuku komunalnog proizvoda;
 - 4) imenovanjem i razrješavanjem organa upravljanja u skladu sa vlasničkim udjelom;
 - 5) davanjem saglasnosti na smanjenje, odnosno uvećanje osnovnog kapitala;
 - 6) ugovorom o povjeravanju poslova koji se odnose na određenu komunalnu djelatnost;

- 7) donošenjem godišnjeg programa i usvajanjem godišnjeg izvještaja o obavljanju komunalnih djelatnosti u skladu sa članom 26 ovog zakona; i
- 8) na drugi način utvrđen zakonom, odnosno propisom donesenim na osnovu zakona.
- (3) Organe upravljanja imenuje i saglasnosti iz stava 2 ovog člana daje osnivač privrednog društva (nadležni organ jedinice lokalne samouprave, odnosno Vlada).
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, saglasnost iz stava 2 tačka 3 ovog zakona za regulisane komunalne djelatnosti daje Agencija.

Obavljanje komunalnih djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru i u zoni morskog dobra

Član 30

- (1) Obavljanje komunalnih djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru vrši se u skladu sa čl. 14 i 15 ovog zakona i ugovorom zaključenim između jedinice lokalne samouprave i subjekta koji upravlja zaštićenim područjem, ili u skladu sa zakonom kojim se uređuje način upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima.
- (2) Obavljanje komunalnih djelatnosti u zoni morskog dobra, uključujući i zaštićena prirodna dobra u zoni morskog dobra, vrši se u skladu sa čl. 14 i 15 ovog zakona i zakonom kojim se uređuje način upravljanja morskim dobrom.
- (3) Privredno društvo i preduzetnik koji obavlja privrednu djelatnost shodno ugovoru o zakupu zaključenim sa subjektom koji upravlja zaštićenim prirodnim dobrom, odnosno morskim dobrom (u daljem tekstu: zakupac):
- u objektima privremenog karaktera, i
 - koristeći javnu površinu i djelove morske obale i zaštićenog prirodnog dobra, zaključuje ugovor o pružanju komunalnih usluga iz člana 3 stav 1 tač. 1, 2 i 4 ovog zakona sa vršiocima ovih komunalnih djelatnosti na teritoriji opštine na kojoj se nalazi zaštićeno prirodno dobro, odnosno morska obala.
- (4) Odobrenje za obavljanje privredne djelatnosti zakupcu se može izdati samo ako uz zahtjev za izdavanje odobrenja priloži i ugovor zaključen sa vršiocem komunalne djelatnosti iz stava 3 ovog člana.
- (5) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, način i uslovi obezbjeđenja komunalne djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 5, 6 i 12 ovog zakona mogu se urediti ugovorom zaključenim između zakupca i subjekta koji upravlja zaštićenim područjima i morskim dobrom.

Obaveze korisnika

Član 31

- (1) Vlasnik građevinskog objekta dužan je da priključi svoj objekat na komunalnu infrastrukturu za vodosnabdijevanje i prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje komunalnih otpadnih i atmosferskih voda.
- (2) Korisnik je dužan da komunalnu uslugu, odnosno komunalni proizvod koristi u skladu sa ugovorom iz člana 34 ovog zakona.
- (3) Korisnik je dužan da komunalnu uslugu, odnosno komunalni proizvod, koristi u skladu sa odlukom o komunalnom redu iz člana 19 ovog zakona i na način kojim se:
- ne ometaju drugi korisnici;
 - ne ugrožava životna sredina;
 - ne ugrožavaju objekti, oprema i uređaji koji su u funkciji obavljanja komunalne djelatnosti.

Priključenje na komunalnu infrastrukturu

Član 32

- (1) Građevinski objekat može se priključiti na komunalnu infrastrukturu na mjestu i na način predviđen prostorno-planskim dokumentom i zakonom.
- (2) Priključenje iz stava 1 ovog člana vrši se preko priključka građevinskog objekta koji može biti privremen za potrebe izgradnje građevinskog objekta i trajan za potrebe upotrebe građevinskog objekta.
- (3) Privremeni i trajni priključak građevinskog objekta za vodosnabdijevanje, kao i trajni priključak za prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje komunalnih otpadnih i atmosferskih voda iz stava 2 ovog člana, investitor građevinskog objekta može da izvede samo na osnovu odobrenja i uz nadzor vršioca komunalne djelatnosti.
- (4) Investitor građevinskog objekta dužan je da ukloni privremeni priključak u roku određenom odobrenjem za privremeno priključenje građevinskog objekta na komunalnu infrastrukturu.

- (5) Ako se utvrdi da je pravno ili fizičko lice protivpravno priključilo objekat na komunalnu infrastrukturu, dužno je da o svom trošku ukloni taj priključak u roku od osam dana od dana utvrđivanja protivpravnog priključenja, odnosno od donošenja naloga za uklanjanje tog priključka, pod uslovima koje odredi i uz nadzor koji sprovodi vršilac komunalne djelatnosti.
- (6) Ako pravno ili fizičko lice ne ukloni priključak u roku iz stava 5 ovog člana, vršilac komunalne djelatnosti uklanja priključak o trošku tog lica.
- (7) Svaki korisnik je dužan da ima poseban mjerni uređaj za mjerenje potrošnje komunalnog proizvoda.

Način priključenja

Član 33

- (1) Bliži postupak, rokove za priključenje, iznos i način plaćanja naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu za vodosnabdijevanje i prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje komunalnih otpadnih i atmosferskih voda propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.
- (2) Postupak i način korišćenja komunalne usluge sakupljanja i odvoženja komunalnog otpada propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Ugovor između vršioca komunalne djelatnosti i korisnika

Član 34

- (1) Međusobni odnosi vršioca komunalne djelatnosti i korisnika usluge individualne komunalne potrošnje uređuju se ugovorom i na osnovu računa za izvršene usluge.
- (2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na vrijeme važenja ugovora iz čl. 21 i 24 ovog zakona.
- (3) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se za komunalne usluge iz člana 3 stav 1 tač. 1, 2, 4, 10 i 11 ovog zakona.
- (4) Korisnik, odnosno pravno i fizičko lice dužno je da koristi komunalne usluge čije pružanje je obezbijedila jedinica lokalne samouprave i to:
 - javnog vodosnabdijevanja;
 - prihvatanja, prečišćavanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda;
 - prihvatanja i odvođenja atmosferskih voda, i
 - sakupljanja, transporta, pripreme za preradu, prerade i zbrinjavanja komunalnog otpada.
- (5) Korisnik je dužan da obavijesti vršioca komunalne djelatnosti o svim promjenama u korišćenju nepokretnosti, a koje mogu biti od uticaja na korišćenje, odnosno pružanje komunalne usluge.
- (6) Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži naročito: naziv, pravni status, kontakt adresu, poreski identifikacioni broj, podatke iz izvoda iz CRPS; prava i obaveze korisnika u korišćenju komunalne usluge; cijenu komunalne usluge; prava i obaveze vršioca komunalne djelatnosti u pružanju komunalne usluge i nadležnost za rješavanje eventualnih sporova.
- (7) Vršilac komunalne djelatnosti je dužan da, prije zaključivanja ugovora iz stava 1 ovog člana, korisnika usluge upozna sa sadržajem ugovora.

Uskraćivanje pružanja komunalne usluge, odnosno isporuke komunalnog proizvoda

Član 35

- (1) Vršilac komunalne djelatnosti ne smije uskratiti komunalnu uslugu, odnosno isporuku komunalnog proizvoda korisniku, osim privremeno ako:
 - komunalnu uslugu, odnosno komunalni proizvod koristi nenamjenski, preko dozvoljenog obima, u slučaju poremećaja u obavljanju komunalne djelatnosti;
 - neosnovano ometa druge korisnike;
 - postupa suprotno propisanim uslovima, i
 - ne plaća pružanje komunalne usluge ili isporuku komunalnog proizvoda po ispostavljenom računu.
- (2) Za vrijeme privremenog uskraćivanja isporuke komunalnog proizvoda, vršilac komunalne djelatnosti dužan je da obezbijedi isporuku komunalnog proizvoda u visini jedne desetine količine utvrđene propisom iz člana 43 ovog zakona i na način utvrđen propisom jedinice lokalne samouprave iz člana 15 ovog zakona.
- (3) Po prestanku razloga za uskraćivanje komunalne usluge, odnosno isporuke komunalnog proizvoda, vršilac

komunalne djelatnosti dužan je da, na zahtjev korisnika, nastavi da pruža uslugu najkasnije u roku od 24 sata od podnošenja zahtjeva i plaćanja naknade za priključenje iz člana 32 stav 1 ovog zakona.

Obaveze vršioca komunalne djelatnosti u slučaju planiranih prekida

Član 36

Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da u najmanje jednom štampanom i jednom elektronskom mediju, koji je dostupan građanima na području jedinice lokalne samouprave, obavijesti korisnike o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima koji mogu nastati u pružanju komunalnih usluga iz člana 4 stav 1 i stav 2 al. 1 i 3, člana 5, člana 6 stav 2, člana 7 stav 1 i člana 10 st. 1 i 2 ovog zakona najkasnije 24 sata prije očekivanog prekida usluge ili isporuke komunalnog proizvoda.

Obaveze vršioca komunalne djelatnosti u slučaju neplaniranih ili neočekivanih poremećaja ili prekida

Član 37

- (1) U slučaju neplaniranih ili neočekivanih poremećaja ili prekida u obavljanju komunalne djelatnosti, vršilac komunalne djelatnosti dužan je da odmah o tome obavijesti nadležni organ lokalne uprave i da preduzme mjere za otklanjanje uzroka poremećaja, kao i da preko najmanje jednog elektronskog, odnosno štampanog medija obavijesti građane o nastalim poremećajima ili prekidima.
- (2) Ukoliko vršilac komunalne djelatnosti ne preduzme mjere za otklanjanje poremećaja, mjere preduzima jedinica lokalne samouprave o trošku vršioca komunalne djelatnosti.

Javnost rada vršioca komunalne djelatnosti

Član 38

Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da na svojoj internet stranici objavi servisne informacije koje se odnose na uslove i način redovnog pružanja komunalne usluge, kao i informacije iz čl. 36 i 37 ovog zakona.

Obaveze jedinice lokalne samouprave u slučaju neplaniranih prekida isporuke

Član 39

Po prijemu obavještenja o neplaniranom prekidu isporuke, odnosno po utvrđivanju poremećaja ili prekida u pružanju komunalne usluge, nadležni organ lokalne uprave dužan je da:

- obezbijedi pružanje usluga korisnicima kojima bi usljed prekida nastala opasnost po život i zdravlje građana ili rad pravnih i fizičkih lica ili bi nastala značajna materijalna šteta;
- preduzme mjere za hitnu zaštitu komunalnih objekata i druge imovine koja je ugrožena;
- utvrdi razloge i eventualnu odgovornost za poremećaj, odnosno prekid vršenja djelatnosti i učinjenu štetu.

Ograničenja za vlasnika, odnosno korisnika nepokretnosti na kojoj se nalazi komunalna infrastruktura

Član 40

Vlasnik, odnosno korisnik nepokretnosti na kojoj se nalazi komunalna infrastruktura ne smije da obavlja radove na tim nepokretnostima koji bi mogli da ugroze funkcionalnu ispravnost komunalne infrastrukture ili ometaju obavljanje komunalne djelatnosti.

Pristup izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi

Član 41

- (1) Vlasnik ili korisnik nepokretnosti na kojoj je izgrađena komunalna infrastruktura dužan je da omogući vršiocu komunalne djelatnosti, odnosno izvođaču radova pristup izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi koja se nalazi na toj nepokretnosti.
- (2) Pristup izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi iz stava 1 ovog člana vrši se za potrebe:
 - tekućeg održavanja na osnovu naloga vršioca komunalne djelatnosti;
 - investicionog održavanja na osnovu naloga nadležnog organa lokalne uprave.

- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, vršilac komunalne djelatnosti, odnosno jedinica lokalne samouprave, dužni su da nakon završetka radova nepokretnost vrate u prvobitno stanje, najkasnije u roku od osam dana od dana završetka radova na zelenoj odnosno zemljanoj površini, odnosno 30 dana na asfaltnoj ili betonskoj površini i da nadoknade eventualnu štetu nastalu usljed izvođenja radova.

Osnovni uslovi u pogledu obima i kvaliteta

Član 42

Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da komunalnu djelatnost obavlja u skladu sa:

- zahtjevima kvaliteta;
- tehničkim uslovima i normativima za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstava koja se koriste za obavljanje komunalnih djelatnosti;
- uslovima utvrđenim ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, odnosno koncesiji.

Kvalitet komunalnih usluga

Član 43

Minimum kvaliteta i obima poslova za obavljanje komunalne djelatnosti određuju se propisom Ministarstva, a za regulisane komunalne djelatnosti propisom Agencije.

Tehnički uslovi za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva

Član 44

- (1) Tehnički uslovi za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva koji se koriste za obavljanje komunalnih djelatnosti obuhvataju:
- tehnička svojstva materijala, odnosno građevinskih proizvoda od kojih su izgrađeni objekti komunalne infrastrukture, kao i tehnička svojstva ugrađenih uređaja i instalacija, u skladu sa zakonom kojim se uređuju ocjena i provjera postojanosti svojstava i dokazivanje upotrebljivosti građevinskog proizvoda;
 - način izgradnje, korišćenja i održavanja komunalne infrastrukture;
 - minimalne uslove koje treba da ispunjava oprema i sredstva koji se koriste za obavljanje komunalne djelatnosti;
 - druge minimalne uslove za obavljanje komunalne djelatnosti.
- (2) Tehničke uslove iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Monitoring komunalnih djelatnosti

Član 45

- (1) Monitoring komunalnih djelatnosti sprovodi se na osnovu jednogodišnjeg programa koji donosi Vlada.
- (2) Monitoring sprovodi Ministarstvo na osnovu podataka koje dostavljaju jedinice lokalne samouprave i Agencija.
- (3) Jedinice lokalne samouprave dužne su da Ministarstvu dostavljaju propisane podatke potrebne za monitoring komunalnih djelatnosti.
- (4) Godišnji izvještaj o rezultatima monitoringa sačinjava Ministarstvo i dostavlja Vladi na usvajanje do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.
- (5) Godišnji izvještaj iz stava 4 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.
- (6) Podatke, rokove, način dostavljanja i metodologiju obrade podataka koji su predmet monitoringa utvrđuje Ministarstvo.

Održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava

Član 46

- (1) Održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava obuhvata:
- 1) investiciono održavanje i
 - 2) tekuće održavanje.
- (2) Investiciono održavanje iz stava 1 tačka 1 ovog člana je izvođenje radova na komunalnoj infrastrukturi, opremi i sredstvima kojima se, u zavisnosti od vijeka trajanja, vrši zamjena djelova komunalne infrastrukture, opreme i

sredstava u cilju održavanja njihove funkcionalne spremnosti, i/ili veće tehno-ekonomske efikasnosti u pružanju usluge i/ili višeg nivoa zaštite životne sredine.

- (3) Tekuće održavanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana čine redovni radovi manjeg obima, kao i intervencije koje se izvode na komunalnoj infrastrukturi, opremi i sredstvima u slučaju oštećenja i sprječavanja oštećenja ili havarija u cilju njihovog dovođenja u stanje funkcionalne spremnosti, a sastoji se od pregleda, popravki i preduzimanja preventivnih i zaštitnih mjera.
- (4) Investiciono održavanje komunalne infrastrukture vrši jedinica lokalne samouprave na osnovu godišnjeg programa koji donosi skupština jedinice lokalne samouprave.
- (5) Izvještaj o sprovođenju godišnjeg programa investicionog održavanja komunalne infrastrukture priprema nadležni organ lokalne uprave i dostavlja skupštini jedinice lokalne samouprave najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.
- (6) Tekuće održavanje komunalne infrastukture vrši se na osnovu godišnjeg programa koji donosi i sprovodi vršilac komunalne djelatnosti uz saglasnost nadležnog organa lokalne uprave, a koji se prilaže uz program iz člana 26 stav 1 ovog zakona.
- (7) Radovi na tekućem održavanju koji nijesu obuhvaćeni godišnjim programom iz stava 6 ovog člana, mogu se obavljati uz saglasnost nadležnog organa lokalne uprave.
- (8) Izvještaj o sprovođenju godišnjeg programa tekućeg održavanja priprema vršilac komunalne djelatnosti i dostavlja nadležnom organu lokalne uprave do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.

III. REGULACIJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Cilj regulacije komunalnih djelatnosti

Član 47

Cilj regulacije komunalnih djelatnosti je da obezbijedi:

- 1) da se poslovanje vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti zasniva na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije;
- 2) pružanje komunalnih usluga korisniku po pravednim cijenama;
- 3) podsticanje konkurencije regulisanih komunalnih djelatnosti;
- 4) održivo poslovanje vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti;
- 5) ravnotežu interesa korisnika i vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti.

Regulatorno tijelo za regulisane komunalne djelatnosti

Član 48

Regulatorno tijelo za regulisane komunalne djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona je Agencija.

Poslovi Agencije

Član 49

- (1) Radi ostvarenja ciljeva iz člana 47 ovog zakona Agencija:
 - 1) izdaje, mijenja i oduzima licence za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti;
 - 2) vrši nadzor nad radom i poslovanjem regulisanih vršilaca komunalnih djelatnosti u pogledu poštovanja uslova iz izdatih licenci;
 - 3) vrši međusobno poređenje poslovanja i pokazatelja učinaka vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti na bazi propisanih indikatora (benčmarking);
 - 4) donosi podzakonska akta iz čl. 43 i 53 stav 4 ovog zakona za regulisane komunalne djelatnosti;
 - 5) daje saglasnost na predlog cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti (komunalnih usluga i komunalnog proizvoda);
 - 6) priprema i dostavlja Skupštini Crne Gore godišnji izvještaj o aktivnostima vezanim za regulisane komunalne djelatnosti do 31. jula tekuće za prethodnu godinu.
- (2) Vršioци regulisanih komunalnih djelatnosti dužni su da Agenciji na njen zahtjev dostavljaju svu dokumentaciju i podatke koji su joj potrebni za obavljanje poslova utvrđenih ovim zakonom, od stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Agencija može u postupku davanja saglasnosti na predlog cijena iz stava 1 tačka 5 ovog člana da zahtijeva od

vršioca regulisane komunalne djelatnosti da izmijeni elemente koji ulaze u cijenu, uključujući i troškove, za koje ocijeni da su neopravdani, odnosno da nijesu utvrđeni na propisani način.

- (4) Bliži način utvrđivanja cijena i davanja saglasnosti na predlog cijena, rokove za podnošenje i sadržinu zahtjeva za davanje saglasnosti na cijene za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti, izdavanja licenci, određivanja indikatora, metodologiju obrade i način dostavljanja podataka i ostala pitanja koja se odnose na regulisane komunalne djelatnosti utvrđuju se aktima Agencije.

Finansiranje Agencije

Član 50

- (1) Rad Agencije finansira se iz naknade koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti.
- (2) Naknada iz stava 1 ovog člana se određuje u cilju pokrivanja procijenjenih troškova Agencije za obavljanje djelatnosti utvrđenih ovim zakonom.
- (3) Iznos naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje se posebnim aktom Agencije, uz prethodnu saglasnost Vlade.

IV. FINANSIRANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Izgradnja i finansiranje izgradnje komunalnih infrastrukturnih objekata

Član 51

Izgradnja i finansiranje izgradnje infrastrukturnih objekata za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 4 stav 1, stav 2 al. 1, 2 i 4 i stav 3, člana 5, člana 6 stav 1 al. 1, 2 i 3 i stav 2, člana 7 stav 2 tač. 1, 2, 3, 6 i 7, člana 9 alineja 1 i člana 10 st. 1 i 2 ovog zakona vrši se u skladu sa propisima kojima je uređeno komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Finansiranje obavljanja komunalne djelatnosti

Član 52

Finansiranje obavljanja komunalne djelatnosti i tekućeg održavanja komunalne infrastrukture, opreme i sredstava, kao i investicionog održavanja komunalne infrastrukture obezbjeđuje se iz:

- sredstava naplaćenih od pruženih komunalnih usluga;
- budžeta jedinice lokalne samouprave; i
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

Elementi za formiranje cijena

Član 53

- (1) Cijene komunalnih usluga utvrđuju se na osnovu sljedećih elemenata:
- 1) troškova angažovanja potrebne radne snage;
 - 2) utrošene energije (energenata);
 - 3) troškova tekućeg održavanja;
 - 4) troškova investicionog održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme;
 - 5) troškova otplate kredita za izgradnju komunalne infrastrukture i nabavku pripadajuće opreme;
 - 6) nabavke potrošnog materijala;
 - 7) drugih opravdanih troškova nastalih u pružanju usluge.
- (2) Iz sredstava naplaćenih od pruženih komunalnih usluga obezbjeđuje se obavljanje komunalnih djelatnosti, tekuće i investiciono održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava potrebnih za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 1, 2, 4, 7, 10 i 11 ovog zakona.
- (3) Iz sredstava naplaćenih od pruženih komunalnih usluga obezbjeđuje se obavljanje komunalnih djelatnosti, tekuće i investiciono održavanje komunalne infrastrukture, opreme i sredstava potrebnih za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 12 i 13 ovog zakona, kada se za te djelatnosti vrši individualna naplata komunalne usluge.
- (4) Bliže elemente i metodologiju za određivanje cijene komunalne usluge iz stava 1 ovog člana, osim za regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuje Vlada.

Utvrđivanje cijena komunalne usluge, odnosno komunalnog proizvoda

Član 54

- (1) Cijenu komunalne usluge utvrđuje vršilac komunalne djelatnosti po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine jedinice lokalne samouprave.
- (2) Cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti utvrđuje se na osnovu godišnjeg prihoda vršioca regulisane komunalne djelatnosti, koji pokriva troškove iz člana 53 stav 1 ovog zakona (regulatorni prihod) i obračunskih veličina, uz odgovarajuće korekcije po osnovu odstupanja ostvarenih troškova, odnosno obračunskih veličina u odnosu na primijenjene u prethodnom periodu, u skladu sa propisom iz člana 49 stav 4 ovog zakona.
- (3) Cijena iz stava 2 ovog člana sastoji se iz fiksnog i varijabilnog dijela, u skladu sa propisom iz člana 49 stav 4 ovog zakona, a korekcije se utvrđuju za period za koji postoje konačni podaci.
- (4) Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da na računu za izvršenu komunalnu uslugu, odnosno isporučeni komunalni proizvod, posebno iskaže troškove po elementima člana 53 stav 1 ovog zakona.
- (5) Podatke za izračunavanje elemenata iz člana 53 stav 1 tač. 4 i 5 ovog zakona obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave.
- (6) Cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnog proizvoda po jedinici mjere iste su za sve korisnike.
- (7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako se kao jedinica mjere za uslugu iz člana 5 ovog Zakona uzima površina objekta, cijena za pruženu uslugu koriguje se faktorom koji zavisi od uobičajene vrste i količine otpada karakteristične za određenu kategoriju korisnika.
- (8) Korekcionni faktor iz stava 7 ovog člana definiše se propisom iz člana 53 stav ovog Zakona.

Saglasnost na cijenu

Član 55

- (1) Zahtjev za davanje saglasnosti na visinu cijene komunalne usluge podnosi vršilac komunalne djelatnosti skupštini jedinice lokalne samouprave.
- (2) Vršilac regulisane komunalne djelatnosti uz zahtjev za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana dostavlja i saglasnost Agencije na predlog cijene.
- (3) Agencija je dužna da u roku koji ne može biti duži od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na predlog cijene izda akt o davanju ili odbijanju saglasnosti.
- (4) Ako Agencija u roku iz stava 3 ovog člana ne odluči o davanju saglasnosti, smatraće se da je saglasnost data.
- (5) Skupština jedinice lokalne samouprave dužna je da odluči o zahtjevu za utvrđivanje visine, odnosno za promjenu cijene iz stava 1 ovog člana u roku koji ne može biti duži od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (6) Ako skupština jedinice lokalne samouprave ne odluči o davanju saglasnosti u roku iz stava 5 ovog člana, smatraće se da je saglasnost data, osim u slučaju raspuštanja skupštine.
- (7) U slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti smatra se da je data saglasnost na visinu, odnosno promjenu cijene iz stava 1 ovog člana, ako su saglasne skupštine jedinica lokalne samouprave koje imaju većinski udio u privrednom društvu iz člana 20 stav 1 alineja 1 ovog zakona koje je vršilac komunalne djelatnosti.
- (8) Ako zajedničko obavljanje komunalne djelatnosti vrši privredno društvo iz člana 20 stav 1 alineja 2 ovog zakona, smatra se da je data saglasnost na visinu, odnosno promjenu cijene iz stava 1 ovog člana, ako su saglasne skupštine jedinice lokalne samouprave koje imaju veći broj korisnika u odnosu na ukupan broj korisnika usluga tog privrednog društva.

Zahtjev za davanje saglasnosti na visinu, odnosno promjenu cijene

Član 56

- (1) Zahtjev za davanje saglasnosti na visinu cijene za obavljanje komunalne djelatnosti sadrži:
 - 1) vrstu komunalne usluge;
 - 2) postojeću cijenu sa elementima iz člana 53 ovog zakona;
 - 3) predloženu novu cijenu sa elementima na osnovu kojih je formirana;
 - 4) procenat promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu;
 - 5) razloge za promjenu cijene sa detaljnim obrazloženjem i kalkulacijom, za svaki od elemenata za formiranje cijene komunalne usluge odnosno cijene komunalnog proizvoda iz člana 53 ovog zakona;

- 6) datum početka primjene nove cijene;
 - 7) za regulisane komunalne djelatnosti saglasnost Agencije na predlog cijene.
- (2) Nadležni organ lokalne uprave dužan je da u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge, odnosno komunalnog proizvoda obavijesti Ministarstvo, odnosno Agenciju.

Član 56a

- (1) Ako vršilac regulisane komunalne djelatnosti ne podnese zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti u roku utvrđenom propisom iz člana 49 stav 4 ovog zakona, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave odbije davanje saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti ili iz drugog razloga ne dođe do utvrđivanja cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona, primjenjivaće se privremene cijene.
- (2) Privremena cijena iz stava 1 ovog člana, određuje se u visini cijene po jedinici mjere iskazane na računu u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem se u skladu sa propisom iz člana 49 stav 4 ovog zakona podnosi zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti, umanjena za 10%.
- (3) Privremene cijene utvrđene u skladu sa stavom 2 ovog člana, primjenjivaće se do utvrđivanja cijene za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona, a najduže šest mjeseci.
- (4) Ako se primjenom privremenih cijena iz stava 2 ovog člana, ne pokriju troškovi poslovanja vršioca regulisane komunalne djelatnosti, ti troškovi se pokrivaju iz budžeta jedinice lokalne samouprave.
- (5) Vršiocu koji ne podnese zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijene za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti Agenciji, u roku određenom propisom iz člana 49 stav 4 ovog zakona, Agencija može oduzeti licencu za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti.
- (6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, nadležni organ jedinice lokalne samouprave može razriješiti članove organa upravljanja vršioca regulisane komunalne djelatnosti čiji je ona osnivač.

Prihod jedinice lokalne samouprave iz cijene komunalne usluge

Član 57

- (1) Vršilac komunalne djelatnosti dužan je da sredstva naplaćena od pruženih komunalnih usluga po osnovu troškova iz člana 53 stav 1 tač. 4 i 5 ovog zakona, uplati na poseban račun jedinice lokalne samouprave.
- (2) Sredstva iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti samo za investiciono održavanje u skladu sa programom investicionog održavanja, odnosno za otplatu kredita.

Komunalna naknada

Član 58

- (1) Zajednička komunalna potrošnja i tekuće i investiciono održavanje opreme i sredstava potrebnih za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 3, 5, 6, 8, 9 i 14 i člana 3 stav 1 tač. 12 i 13 ovog zakona, ako se ne vrši individualna naplata komunalnih usluga, finansira se iz komunalne naknade.
- (2) Komunalna naknada je prihod budžeta jedinice lokalne samouprave.
- (3) Komunalnu naknadu plaćaju vlasnici:
 - 1) stambenog prostora;
 - 2) poslovnog prostora;
 - 3) garažnog prostora;
 - 4) pomoćnog objekta koji služi korišćenju stambenog i drugog objekta (barake, ostave i sl.) i montažnog objekta privremenog karaktera koji se postavlja u naseljenim mjestima (kiosci za prodaju različitih vrsta roba i pružanja usluga, ljetnje bašte, pokretne tezge, manji sportski objekti i sl.).
- (4) Komunalna naknada iz stava 1 ovog člana ne plaća se na nepokretnosti u državnoj svojini, izuzev nepokretnosti koje se daju u zakup drugim licima u cilju obavljanja djelatnosti radi sticanja dobiti.
- (5) Komunalna naknada plaća se po jedinici površine (m²) nepokretnosti iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (6) Visina komunalne naknade određuje se na osnovu lokacije, odnosno zone u kojoj se nalazi i namjene nepokretnosti.
- (7) Cijena komunalne naknade po jedinici površine ne smije da bude različita za pojedine obveznike, odnosno pravna i fizička lica.

- (8) Uslove, način, rokove i postupak plaćanja komunalne naknade propisuje jedinica lokalne samouprave uz prethodnu saglasnost Vlade.

Obračun naknade za priključenje

Član 59

- (1) Za priključenje na komunalnu infrastrukturu iz člana 32 stav 1 ovog zakona investitor plaća naknadu za priključenje koja obuhvata stvarne troškove nadzora (putni troškovi i drugi izdaci).
- (2) Naknada za priključenje iz stava 1 ovog člana prihod je vršioca komunalne djelatnosti.

Zaštita prava korisnika komunalnih usluga

Član 59a

- (1) Zaštita korisnika usluga individualne komunalne potrošnje obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.
- (2) U slučaju kada korisnik usluge iz stava 1 ovog člana nije zadovoljan ishodom po prigovoru koji je podnio vršiocu komunalne djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prava potrošača, odnosno u slučaju kada vršilac komunalne djelatnosti ne postupi po prigovoru u roku od osam dana od dana podnošenja prigovora, korisnik usluge može organu lokalne uprave nadležnom za vršenje nadzora nad radom vršioca komunalne djelatnosti podnijeti prigovor u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak, u roku od 15 dana.
- (3) Protiv rješenja organa lokalne uprave iz stava 2 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Evidencija o visini komunalne naknade i evidencije o visini cijena komunalnih usluga

Član 60

- (1) Nadležni organ lokalne uprave dužan je da vodi evidenciju o iznosima svih elemenata za određivanje kao i ukupnom iznosu cijene komunalne usluge iz člana 53 ovog zakona, odnosno cijene komunalne naknade.
- (2) Nadležni organ lokalne uprave dužan je da vodi evidenciju o ispostavljenim računima, visini komunalne naknade i naplaćenim sredstvima od komunalne naknade po obveznicima.

V. NADZOR

Ovlašćenje za vršenje nadzora

Član 61

- (1) Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše nadležni organi državne uprave i nadležni organi lokalne uprave.
- (2) Nadzor nad zakonitošću rada vršilaca komunalne djelatnosti vrši organ lokalne uprave.
- (3) Poslove inspekcijuskog nadzora, održavanja komunalnog reda i vršenja komunalnog nadzora nad primjenom ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona i nad obavljanjem komunalnih djelatnosti vrši jedinica lokalne samouprave, preko komunalnih inspektora i komunalnih policajaca, odnosno drugih ovlašćenih lica, u skladu sa zakonom.
- (4) Poslove inspekcijuskog nadzora nad primjenom člana 27 i člana 28 stav 1, stav 2 alineja 2 i st. 4 i 5 ovog zakona, vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijuskog nadzora, preko ekološkog inspektora.
- (5) Pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje vršenje inspekcijuskog nadzora, kao i zakonom kojim se uređuju poslovi i ovlašćenja komunalne policije, komunalni inspektor, komunalni policajac, odnosno drugo ovlašćeno lice ima obavezu i ovlašćenje da privremeno oduzme robu u slučaju korišćenja javnih površina protivno njihovoj namjeni.

Dužnost Ministarstva

Član 62

Ministarstvo, u okviru svojih nadležnosti kontroliše:

- evidenciju o iznosima svih elemenata za određivanje kao i o ukupnom iznosu cijene komunalne usluge odnosno cijene komunalne naknade koju vode nadležni organi lokalne uprave (član 60 stav 2);
- da li su cijene komunalnih usluga po jedinici mjere iste za sva pravna i fizička lica, odnosno korisnike (član 54 stav 4);

- da li je cijena komunalne naknade po jedinici površine ista za sve obveznike, odnosno pravna i fizička lica (član 58 stav 7).

Prava i dužnosti komunalnog inspektora, odnosno ekološkog inspektora

Član 63

- (1) Komunalni inspektor, odnosno ekološki inspektor ima prava i dužnosti da u vršenju inspeksijskog nadzora:
- 1) kontroliše da li se komunalna djelatnost obavlja na način utvrđen ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona;
 - 2) kontroliše i stara se o sprovođenju odluke o komunalnom redu iz člana 19 ovog zakona;
 - 3) pregleda infrastrukturu, opremu i sredstava, kao i poslovne prostorije koje služe za obavljanje komunalne djelatnosti;
 - 4) vrši uvid u opšte i pojedinačne akte, evidenciju i drugu dokumentaciju vršioca komunalne djelatnosti;
 - 5) naredi da se izvrše određene obaveze i preduzmu mjere za otklanjanje nedostataka i utvrđenih nepravilnosti u obavljanju komunalnih djelatnosti;
 - 6) kontroliše da li je jedinica lokalne samouprave obezbijedila vršenje komunalnih djelatnosti u skladu s načelima obavljanja tih djelatnosti;
 - 7) kontroliše da li jedinica lokalne samouprave vodi evidenciju o položaju i izvedenom stanju komunalne infrastrukture;
 - 8) kontroliše da li je jedinica lokalne samouprave propisala opšte uslove održavanja komunalnog reda i mjera za njihovo sprovođenje;
 - 9) kontroliše da li privredno društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave obavlja samo djelatnosti koje su mu povjerene ugovorom o povjeravanju iz člana 21 st. 1 i 6 ovog zakona;
 - 10) kontroliše sprovođenje odredbi ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti zaključenog između lica koje upravlja područjem posebne namjene (zaštićeno prirodno dobro i morsko dobro) i vršioca komunalne djelatnosti na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojoj se nalazi to područje;
 - 11) kontroliše da li je građevinski objekat priključen na komunalnu infrastrukturu na mjestu i na način predviđen prostorno-planskim dokumentnom i zakonom;
 - 12) kontroliše da li je vršilac komunalne djelatnosti u slučaju neplaniranih prekida u pružanju komunalne usluge preduzeo propisane mjere;
 - 13) kontroliše da li je jedinica lokalne samouprave donijela godišnji program investicionog održavanja i da li se isti sprovodi;
 - 14) zabrani rad licu koje ne ispunjava uslove za obavljanje komunalne djelatnosti koje u ostavljenom roku nije otklonilo utvrđene nedostatke;
 - 15) preduzima druge mjere i postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuju pitanja inspeksijskog nadzora.
- (1) U vršenju inspeksijskog nadzora komunalni inspektor, odnosno ekološki inspektor donosi rješenje o mjerama, radnjama i rokovima za otklanjanje nepravilnosti.
- (2) Komunalni inspektor, odnosno ekološki inspektor dužan je da uzme u postupak prijave pravnih i fizičkih lica u vezi sa poslovima iz svoje nadležnosti i da obavijesti podnosioca prijave na način i u roku koji je utvrđen zakonom.

Prava i dužnosti komunalnog policajca

Član 64

- (1) U vršenju komunalnog nadzora i obezbjeđenju komunalnog reda, komunalni policajac, pored ovlašćenja propisanih zakonom kojim se uređuju poslovi i ovlašćenja komunalne policije, ovlašćen je da:
- 1) kontroliše i stara se o sprovođenju odluke o komunalnom redu iz člana 19 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na postupanje građana, privrednih i drugih subjekata,
 - 2) kontroliše javno vodosnabdijevanje, upravljanje komunalnim otpadnim vodama, upravljanje atmosferskim vodama, upravljanje komunalnim otpadom, održavanje i korišćenje deponija, upravljanje vodama, javni prevoz putnika u gradskim i prigradskim naseljima, održavanje opštinskih puteva (lokalni putevi, gradske ulice i ulice u naseljima), biciklističkih staza i saobraćajnih oznaka i signalizacije, održavanje javnih groblja, kapela i krematorijuma, održavanje pijaca, držanje i prodaju proizvoda van prostora određenog za tu namjenu, održavanje javnih prostora za parkiranje;

- 3) kontroliše sprovođenje zabrana iz čl. 17 i 18 ovog zakona i preduzima odgovarajuće mjere u slučaju njihovog nepoštovanja;
 - 4) kontroliše da li se javne površine koriste u skladu sa njihovom namjenom;
 - 5) naredi uklanjanje stvari i drugih predmeta sa javnih površina ako su oni tu ostavljeni protivno propisima jedinice lokalne samouprave;
 - 6) naredi uklanjanje otpada građanima, privrednim i drugim subjektima sa mjesta koje nije određeno za tu namjenu;
 - 7) kontroliše da li se komunalna usluga koristi na način propisan članom 31 stav 3 ovog zakona;
 - 8) kontroliše da li građani, privredni i drugi subjekti postupaju u skladu sa propisima jedinice lokalne samouprave;
 - 9) kontroliše da li je vlasnik objekta priključio svoj objekat na komunalnu infrastrukturu;
 - 10) kontroliše da li korisnik komunalnu uslugu koristi u skladu sa ugovorom zaključenim između vršioca komunalne djelatnosti i korisnika;
 - 11) preduzima druge mjere i postupa na način utvrđen zakonom i opštinskim propisima.
- (2) Kada komunalni policajac dobije prijavu pravnih i fizičkih lica iz nadležnosti komunalnog inspektora, odnosno ekološkog inspektora, dužan je da istu proslijedi nadležnom organu i o tome bez odlaganja obavijesti podnosioca prijave.
 - (3) Kada komunalni policajac u vršenju komunalnog nadzora i nadzora nad komunalnim redom uoči činjenice, okolnosti i nedostatke iz nadležnosti komunalnog, odnosno ekološkog inspektora, dužan je da sačini službenu zabilješku i istu bez odlaganja dostavi komunalnom, odnosno ekološkom inspektoratu na dalje postupanje.
 - (4) Kada komunalni policajac u vršenju komunalnog nadzora i nadzora nad komunalnim redom izda prekršajni nalog, dužan je da bez odlaganja o tome obavijesti komunalnog inspektora radi daljeg postupanja.

Obaveza omogućavanja nesmetanog obavljanja dužnosti komunalnog policajca i komunalnog inspektora, odnosno ekološkog inspektora

Član 65

Vršioци komunalne djelatnosti, kao i druga pravna i fizička lica dužni su da komunalnom policajcu i komunalnom inspektoratu, odnosno ekološkom inspektoratu omoguće nesmetano obavljanje nadzora, da mu bez odlaganja stave na uvid i raspolaganje potrebnu dokumentaciju i druge dokaze i izjasne se o činjenicama koje su od značaja za vršenje nadzora.

Saradnja sa drugim inspeksijskim službama

Član 66

- (1) Komunalna inspekcija, komunalna policija i organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora saraduju međusobno u obavljanju poslova, u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona.
- (2) Saradnja iz stava 1 ovog člana obuhvata obavezno: međusobno obavještanje, razmjenu informacija, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mjera i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne policije i komunalne inspekcije, odnosno organa uprave nadležnog za poslove inspeksijskog nadzora.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 67

- (1) Novčanom kaznom od 1.500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave i organu lokalne uprave, ako:
 - 1) optereti založnim pravom ili dozvoli da bude predmet izvršenja ili predmet stečajne mase u stečajnom postupku komunalna infrastruktura koja je neophodna za obavljanje komunalnih djelatnosti iz člana 4 stav 1, stav 2 al. 1, 2 i 4, stav 3, člana 5, člana 6 stav 1 al. 1, 2, i 3, stav 2, člana 7 stav 2 al. 1, 2, 3, 6 i 7, člana 9 alineja 1 i člana 10 stav 2 ovog zakona (član 16 stav 1);
 - 2) ne vodi i uz dokaz o svojini ne učini dostupnom zainteresovanim subjektima evidenciju o položaju i izvedenom stanju komunalne infrastrukture (član 16 stav 2);
 - 3) obavljanje komunalne djelatnosti od opšteg ekonomskog interesa povjeri privrednom društvu iz člana 20 stav 1 ovog zakona bez sprovedenog postupka po javnom oglasu i/ili bez zaključenja ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti (član 21 stav 1);

- 4) ne objavi javni oglas iz člana 21 stav 1 ovog zakona najmanje šest mjeseci prije isteka ugovora iz navedenog stava (član 21 stav 4);
 - 5) ne donese godišnji program obavljanja komunalnih djelatnosti do kraja tekuće, za narednu godinu (član 26 stav 1);
 - 6) ne preduzme mjere za hitnu zaštitu komunalnih objekata i druge imovine koja je ugrožena po prijemu obavještenja o neplaniranim prekidima isporuke, odnosno po utvrđivanju poremećaja u pružanju komunalne usluge (član 39 alineja 2);
 - 7) ne donese godišnji program investicionog održavanja komunalne infrastrukture (član 46 stav 4).
- (2) Novčanom kaznom od 1.000 eura do 1.500 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave i organu lokalne uprave, ako se:
- 1) postupi suprotno odluci o komunalnom redu (član 19 stav 3)
 - 2) ne obezbijedi pružanje komunalnih usluga onim korisnicima kod kojih bi usljed prekida nastala opasnost po život i zdravlje građana ili rad pravnih i fizičkih lica, ili bi nastala značajna materijalna šteta (član 39 alineja 1);
 - 3) ne utvrde razlozi i eventualna odgovornost za poremećaj, odnosno prekid vršenja djelatnosti i učinjenu štetu (član 39 alineja 3);
 - 4) pristupa izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi koja se nalazi na tuđoj nepokretnosti bez akta nadležnog organa lokalne uprave (član 41 stav 2 alineja 2);
 - 5) nakon završetka izvođenja radova nepokretnost ne vrati u prvobitno stanje, najkasnije u roku od osam dana od dana završetka radova na zelenoj odnosno zemljanoj površini, odnosno 30 dana na asfaltnoj ili betonskoj površini i ne nadoknadi eventualnu štetu nastalu usljed izvođenja radova (član 41 stav 3);
 - 6) ne obavijesti Ministarstvo o promjeni cijene komunalne usluge ili komunalnog proizvoda (član 56 stav 2);
 - 7) ne vodi evidencija o iznosima svih elemenata za određivanje, kao i ukupnom iznosu cijene komunalnih usluga iz člana 53 ovog zakona, odnosno cijene komunalne naknade (član 60 stav 1);
 - 8) ne postupi po rješenju komunalnog inspektora, odnosno ekološkog inspektora (član 63 stav 2).

Član 68

- (1) Novčanom kaznom od 15.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice vršilac komunalne djelatnosti, ako:
- 1) ne preda jedinici lokalne samouprave komunalnu infrastrukturu nakon isteka perioda na koji je zaključen ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, ili u slučaju raskida ugovora, u stanju funkcionalne spremnosti (član 25);
 - 2) ne donese godišnji program tekućeg održavanja komunalne infrastrukture i/ili ne vrši tekuće održavanje prema donijetom programu (član 46 stav 6);
 - 3) odredi cijenu komunalne usluge bez prethodne saglasnosti nadležnog organa jedinice lokalne samouprave (član 54 stav 1);
 - 4) odredi cijenu za regulisane komunalne djelatnosti bez prethodne saglasnosti Agencije (član 55 stav 2).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice vršioca komunalne djelatnosti novčanom kaznom od 1.500 eura do 2.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj preduzetnik vršilac komunalne djelatnosti novčanom kaznom od 4.500 eura do 6.000 eura.

Član 69

- (1) Novčanom kaznom od 7.500 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice vršilac komunalne djelatnosti, ako:
- 1) postupi suprotno odluci o komunalnom redu (član 19 stav 3);
 - 2) obavlja poslove koji se ne odnose na komunalne djelatnosti utvrđene ovim zakonom (član 20 stav 2);
 - 3) ne dostavi u propisanom roku godišnji izvještaj o realizaciji godišnjeg programa iz člana 26 stav 1 ovog zakona, sa bilansom stanja i uspjeha (član 26 stav 3);
 - 4) ne naloži uklanjanje protivpravnog priključka na komunalnu infrastrukturu u roku od osam dana od protivpravnog priključenja i/ili ne ukloni priključak (član 32 st. 5 i 6);
 - 5) uskrati pružanje komunalne usluge, odnosno isporuku komunalnog proizvoda korisniku iz razloga koji nisu navedeni u članu 35 stav 1 ovog zakona;

- 6) za vrijeme privremenog uskraćivanja isporuke komunalnog proizvoda, ne obezbijedi minimalnu količinu komunalnog proizvoda u visini jedne desetine količine utvrđene propisom iz člana 43 ovog zakona i na način utvrđen propisom jedinice lokalne samouprave iz člana 15 ovog zakona (član 35 stav 2);
 - 7) po prestanku razloga za uskraćivanje komunalne usluge odnosno isporuke komunalnog proizvoda, ne nastavi pružanje usluge korisniku najkasnije u roku od 24 sata od podnošenja zahtjeva i plaćanja naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu iz člana 32 stav 1 ovog zakona (član 35 stav 3);
 - 8) u najmanje jednom štampanom i jednom elektronskom mediju ne obavijesti korisnike o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima u pružanju komunalne usluge, najkasnije 24 sata prije očekivanog prekida usluge (član 36);
 - 9) odmah ne obavijesti nadležni organ lokalne uprave o neplaniranom prekidu ili neočekivanom poremećaju u pružanju komunalne usluge, odnosno obavljanju komunalne djelatnosti i ne preduzme mjere za otklanjanje uzroka poremećaja, kao i da ne obavijesti građane o nastalim poremećajima ili prekidima najmanje preko jednog elektronskog, odnosno štampanog medija (član 37 stav 1);
 - 10) pristupi izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi za potrebe tekućeg održavanja, bez naloga vršioca komunalne djelatnosti (član 41 stav 2 tačka 1);
 - 11) nakon završetka izvođenja radova ne vrati nepokretnost u prvobitno stanje najkasnije u roku od osam dana od dana završetka radova na zelenoj odnosno zemljanoj površini odnosno 30 dana na asfaltnoj ili betonskoj površini i ne nadoknadi eventualnu štetu nastalu usljed izvođenja radova (član 41 stav 3);
 - 12) ne dostavi u propisanom roku izvještaj o sprovođenju godišnjeg programa tekućeg održavanja (član 46 stav 8);
 - 13) ne omogući komunalnom inspektor, odnosno ekološkom inspektor, nesmetano obavljanje nadzora (član 63).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice vršioca komunalne djelatnosti novčanom kaznom od 1.000 eura do 1.500 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj preduzetnik vršilac komunalne djelatnosti novčanom kaznom od 1.500 eura do 4.500 eura.

Član 70

- (1) Novčanom kaznom od 1.500 eura do 7.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) postupi suprotno propisima jedinice lokalne samouprave iz člana 15 stav 1 ovog zakona (član 15 stav 2)
 - 2) postupi suprotno odluci o komunalnom redu (član 19 stav 3).
 - 3) ne zaključi ugovor o pružanju komunalnih usluga iz člana 3 stav 1 tač. 1, 2 i 4 ovog zakona sa vršiocima komunalnih djelatnosti na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojoj se nalazi zaštićeno područje, odnosno morsko dobro (član 30 stav 3);
 - 4) ne priključi svoj objekat na komunalnu infrastrukturu za vodosnabdijevanje i prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje komunalnih otpadnih i atmosferskih voda (član 31 stav 1);
 - 5) komunalnu uslugu, odnosno komunalni proizvod, ne koristi na način kojim se ne ometaju drugi korisnici, ne ugrožava životna sredina, odnosno ne ugrožavaju objekti, oprema i uređaji koji su u funkciji obavljanja komunalne djelatnosti (član 31 stav 3);
 - 6) se priključi na komunalnu infrastrukturu na mjestu i na način koji nije predviđen prostorno planskim dokumentom i zakonom (član 32 stav 1);
 - 7) izvede privremeni i/ili trajni priključak građevinskog objekta za vodosnabdijevanje, kao i/ili trajni priključak za prihvatanje, prečišćavanje i odvođenje komunalnih otpadnih i atmosferskih voda bez odobrenja i bez nadzora vršioca komunalne djelatnosti (član 32 stav 3);
 - 8) ne ukloni privremeni priključak na komunalnu infrastrukturu u roku određenom odobrenjem za privremeno priključenje (član 32 stav 4);
 - 9) ne ukloni u propisanom roku protivpravno izvedeni priključak na komunalnu infrastrukturu (član 32 stav 5);
 - 10) ne obavijesti vršioca komunalne djelatnosti o svim promjenama u korišćenju nepokretnosti, a koje mogu biti od uticaja na korišćenje, odnosno pružanje komunalne usluge (član 34 stav 5);
 - 11) na nepokretnosti na kojoj se nalaze objekti komunalne infrastrukture obavlja radove kojima se ugrožava njihova funkcionalna ispravnost ili ometa obavljanje komunalne djelatnosti (član 40);
 - 12) odbije da omogući vršiocu komunalne djelatnosti, odnosno izvođaču radova pristup izgrađenoj komunalnoj infrastrukturi koja se nalazi na njegovoj nepokretnosti (član 41 stav 1).

- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice, novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.
- (4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 5.000 eura.
- (5) Za lakše prekršaje iz stava 1 tač. 5, 8 i 12, izreći će se kazna prekršajnim nalogom:
- pravnom licu od 1.000 eura;
 - preduzetniku od 400 eura;
 - odgovornom licu u pravnom licu od 100 eura;
 - fizičkom licu od 100 eura.

Član 71

- (1) Novčanom kaznom od 1.500 eura do 7.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) postavi, premješta i uklanja komunalne objekte i uređaje bez odobrenja izdatog od nadležnog organa uprave (član 17 tačka 1);
 - 2) koristi komunalne objekte, suprotno njihovoj namjeni (član 17 tačka 2);
 - 3) uništava i oštećuje i neovlašćeno koristi komunalne objekte, infrastrukturu, opremu i sredstva (član 17 tačka 3);
 - 4) koristi komunalne objekte za isticanje oglasa, reklama i drugog propagandnog materijala (član 17 tačka 4);
 - 5) na seoskim vodovodima izvodi radove dogradnje i rekonstrukcije bez prethodno pribavljene vodne saglasnosti u skladu sa zakonom (član 17 tačka 5);
 - 6) otvara i zatvara armature, instalacije, hidrante i ostale uređaje na vodovodnoj mreži za javno vodosnabdijevanje, rezervoarima i kaptažama, osim u slučajevima kada je to neophodno u cilju sprječavanja štete većih razmjera (pucanje cijevi, požar i sl.) (član 17 tačka 6);
 - 7) komunalnu uslugu, odnosno komunalni proizvod koristi nenamjenski (član 17 tačka 7);
 - 8) preduzima radove ili aktivnosti u blizini sistema za javno vodosnabdijevanje, kojima se onemogućava korišćenje i oštećuje taj sistem (član 17 tačka 8);
 - 9) oštećuje i skida mjerne instrumente za utrošak vode i plombe na njemu (član 17 tačka 10);
 - 10) otvara ventile na priključku ili ispred mjernog instrumenta za utrošak vode zatvorenog od strane vršioca komunalne djelatnosti (član 17 tačka 11);
 - 11) neovlašćeno uzima vodu iz uličnih protivpožarnih hidranata (član 17 tačka 12);
 - 12) u atmosfersku kanalizaciju ispušta i ubacuje materije, supstance i predmete kojima se može oštetiti atmosferska kanalizacija, odnosno ugroziti njeno pravilno funkcionisanje i kojima se može štetno djelovati na zdravlje ljudi (fekalije, kisjeline, alkalije, razne soli, naftne derivate, masti i druge materije koje mogu razoriti materijal od kojih je izgrađena atmosferska kanalizacija ili zagađiti recipiente u koje se ispušta atmosferska voda: prouzrokovaoce zaraznih i parazitskih bolesti ili materijale zagađene takvim klicama, kao i radioaktivne otpadne materije; materijale koji razvijaju toksične i eksplozivne plinove i vrše druge štetne uticaje na same kanale ili okolinu, kao i razne vrste otpada, pepeo, kosti, gips, cement, pijesak i dr.) (član 17 tačka 14);
 - 13) odlaže komunalni i drugi otpad van mjesta predviđenog za tu namjenu, na obalama i u koritima vodotoka, stajalištima, na putevima i pored puteva (član 17 tačka 16);
 - 14) narušava komunalni red bukom (član 17 tačka 18);
 - 15) obara i uklanja drveće, kida grane, vrhove drveća i šibljice, bez odobrenja nadležnog organa (član 18 tačka 2);
 - 16) oštećuje drveće, šibljice i živice, skidanjem kore s drveća, zakivanjem eksera i klinova u stabla, bušenjem ili oštećivanjem na drugi način (član 18 tačka 3);
 - 17) lijepi i pričvršćuju plakate po fasadama zgrada, stablima, postavlja oglasne i reklamne objekte, panoe, bez izdatog odobrenja (član 18 tačka 4);
 - 18) parkira vozila na zelenim i drugim javnim površinama, koje nijesu za to namijenjene, ukoliko to posebnim propisom nije dozvoljeno (član 18 tačka 7);
 - 19) kopa i odnosi zemlju, humus, kamen ili pijesak (član 18 tačka 12);
 - 20) istovara građevinski i drugi materijal bez odobrenja (član 18 tačka 13);

- 21) oštećuje postojeću vegetaciju za vrijeme gradnje ili je zatrpava navoženjem zemlje i ostalog materijala (član 18 tačka 16);
 - 22) pere vozila na javnoj površini ili ispušta kisjelinu, motorno ulje i sl. (član 18 tačka 17);
 - 23) drži i uzgaja sitnu i krupnu stoku i perad na područjima suprotno odlukama lokalne samouprave (član 18 tačka 23);
 - 24) sa gradilišta izlazi vozilom na opštinski put ili javnu površinu bez prethodnog pranja točkova (član 18 tačka 24);
 - 25) prekopava javnu površinu radi postavljanja instalacija i za druge potrebe, bez saglasnosti nadležnog organa (član 18 tačka 25).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.
 - (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice, novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.
 - (4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 5.000 eura.
 - (5) Za lakše prekršaje iz stava 1 tač. 4, 7, 17, 18 i 24 izreći će se kazna prekršajnim nalogom:
 - pravnom licu od 1.000 eura;
 - preduzetniku od 200 eura;
 - odgovornom licu u pravnom licu od 100 eura;
 - fizičkom licu od 100 eura.

Član 72

- (1) Novčanom kaznom od 150 eura do 1.500 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:
 - 1) u zoni sanitarne zaštite vodoizvorišta: pere rublje, kupa se, poji stoku, pere vozila i obavlja druge aktivnosti, koje mogu uticati na oštećenje instalacija i uređaja i ispravnost vode za piće (član 17 tačka 9);
 - 2) podiže i uklanja poklopce, šahtove i rešetke sa slivnika komunalne infrastrukture (član 17 tačka 15);
 - 3) uništava, uklanja i neadekvatno koristi klupe, stolove, stolice, korpe za otpatke, dječje rekvizite i ostali mobilijar (član 18 tačka 6);
 - 4) loži vatru ili pali granje i lišće (član 18 tačka 8);
 - 5) skida, uništava ili oštećuje putokaze, znakove, natpise i slično (član 18 tačka 9);
 - 6) oštećuje, uništava ili prlja opremu na javnim zelenim površinama (ograde, ogradna stubišta, živice, klupe, stolove, skloništa, sprave za igru djece, gnijezdišta i kućice za ptice, sanitarne uređaje, javnu rasvjetu, spomenike, izložene skulpture i sl. (član 18 tačka 10);
 - 7) kida cvijeće i lišće, vadi cvijeće i čupa ili uništava travu i drugo bilje - sadnice (član 18 tačka 11);
 - 8) skida zaštitni materijal kojim se omotava drveće ili cvijeće ili koji se postavlja po travi u cilju njene zaštite (član 18 tačka 18);
 - 9) napasa krupnu ili sitnu stoku na javnim zelenim površinama (član 18 tačka 20);
- (2) Prekršajnim nalogom od 100 eura izreći će se kazna fizičkom licu za prekršaje ako:
 - 1) uzima vodu sa javnih česmi u druge svrhe, izuzev za piće (član 17 tačka 13);
 - 2) drži radi prodaje ili prodaje proizvode van prostora određenog za tu namjenu (član 17 tačka 17);
 - 3) se na zelenim površinama kreće van određenih staza i puteva (član 18 tačka 1);
 - 4) kliza se, smuča se, sanko se, igra fudbal i slično na mjestima koja nijesu za to određena (član 18 tačka 5);
 - 5) kampuje bez odobrenja (član 18 tačka 14);
 - 6) penje se na drveće, spomenike, izložbene skulpture na javnim površinama (član 18 tačka 15);
 - 7) upotrebljava površine za dječju igru ili koristi sprave za igru djece protivno njihovoj namjeni (član 18 tačka 19);
 - 8) pušta pse i pernatu živinu na javnu zelenu površinu (član 18 tačka 21);
 - 9) baca papir i druge otpatke (flaše, drugu ambalažu, žvakaće gume, opuške od cigareta i slično) (član 18 tačka 22).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Uknjižba državne svojine

Član 73

Jedinica lokalne samouprave dužna je da podnese zahtjev za upis državne svojine iz člana 16 stav 1 ovog zakona organu državne uprave nadležnom za poslove katastra uz koji se dostavlja odluka o osnivanju privrednog društva sa urađenim grafičkim i alfanumeričkim podacima o vodovima i infrastrukturi sa kojom raspolaže u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Reorganizacija javnih preduzeća

Član 74

- (1) Jedinica lokalne samouprave dužna je da javna preduzeća koja su obavljala komunalnu djelatnost do stupanja na snagu ovog zakona reorganizuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija privrednih društava i ovim zakonom u roku ne dužem od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Jedinica lokalne samouprave dužna je da sa privrednim društvom iz stava 1 ovog člana zaključi ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini jedinice lokalne samouprave u roku od šest mjeseci od dana reorganizovanja, bez javnog oglašavanja.
- (3) Ugovor iz stava 2 ovog člana zaključuje se na period koji ne može biti kraći od tri ni duži od šest godina.
- (4) Jedinica lokalne samouprave dužna je da šest mjeseci prije isteka roka iz stava 3 ovog člana, pokrene postupak i objavi javni oglas za povjeravanje obavljanja komunalne djelatnosti.
- (5) Privredna društva sa kojima je zaključen ugovor iz stava 3 ovog člana mogu učestvovati na javnom oglasu za povjeravanje obavljanja komunalne djelatnosti pod jednakim uslovima sa ostalim ponuđačima.
- (6) Zajedničko obavljanje komunalne djelatnosti dvije ili više jedinica lokalne samouprave nastavlja se u skladu sa osnivačkim aktom.

Nastavak poslovanja

Član 75

- (1) Komunalne djelatnosti iz člana 3 ovog zakona do reorganizacije će obavljati javna preduzeća koja su te djelatnosti obavljala do stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ugovori o koncesiji i ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni sa privrednim društvom iz člana 20 stav 1 alineja 2 ovog zakona primjenjuju se do isteka roka na koji su zaključeni.

Rok za zaključenje ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti na zaštićenim područjima i morskome dobru

Član 76

Ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru iz člana 30 stav 1 ovog zakona zaključuje se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za zaključivanje ugovora između vršioca komunalne djelatnosti i korisnika

Član 77

Ugovori iz člana 34 ovog zakona zaključuje se u roku od šest mjeseci od dana zaključivanja ugovora iz člana 74 stav 2 ovog zakona.

Rokovi za donošenje podzakonskih akata i propisa jedinice lokalne samouprave

Član 78

- (1) Podzakonski akti iz člana 23 stav 3, člana 26 stav 5, člana 43, člana 44 stav 2, člana 45 stav 6 i člana 53 stav 4 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Podzakonski akti iz člana 15 stav 1, člana 19 stav 1, člana 33 st. 1 i 2 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz stava 1 ovog člana.
- (3) Podzakonski akti iz člana 58 stav 8 ovog zakona donijeće se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Do donošenja propisa iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list RCG", broj 12/95).

Rok za donošenje propisa

Član 78a

Propisi iz člana 22 stav 3 i člana 49 stav 4 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje evidencije

Član 79

Evidencija iz člana 60 ovog zakona uspostaviće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 78 ovog zakona.

Rok za primjenu pojedinih odredbi

Član 80

- (1) Odredba člana 32 stav 7 ovog zakona ne primenjuje se na objekte izgrađene do stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Primjena odredbi člana 54 stav 4 i člana 58 stav 7 ovog zakona počinje 18 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Primjena odredbi člana 58 stav 1 do 6 ovog zakona počinje od 01. januara 2017. godine.
- (4) Odredbe čl. 17, 18, 61, čl. 63 do 66 i čl. 71 i 72 ovog zakona primjenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rokovi vezani za rad Agencije

Član 81

- (1) Agencija će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti podzakonske akte iz čl. 43, 44 i 53 ovog zakona za regulisane komunalne djelatnosti.
- (2) Podzakonski akti iz člana 15 stav 1 i člana 33 stav 1 ovog zakona za regulisane komunalne djelatnosti donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz stava 1 ovog člana.
- (3) Vršioци regulisanih komunalnih djelatnosti dužni su da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona podnesu Agenciji zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena.
- (4) Odredbe ovog zakona koje se odnose na ovlaštenje Agencije za davanje saglasnosti na predlog cijena vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti primjenjivaće se nakon dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privremeno finansiranje Agencije

Član 81a

Do početka ostvarivanja prihoda Agencije u skladu sa članom 50 ovog zakona, sredstva za rad Agencije obezbijediće se iz budžeta Crne Gore preko Ministarstva, kao potrošačke jedinice.

Izjednačavanje cijena komunalnih usluga

Član 81b

Cijene komunalnih usluga, odnosno komunalnog proizvoda po jedinici mjere izjednačiće se za sve korisnike u skladu sa propisom iz člana 49 stav 4 i člana 53 stav 4 ovog zakona u periodu od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 82

- (1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službeni list RCG", broj 12/95).
- (2) Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe član 50 st. 4 i 5, član 82 st. 4 i 5 i član 165 stav 1 tačka 5 Zakona o vodama ("Službeni list RCG", broj 27/07).

Stupanje na snagu

Član 83

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".